

DU ÄR MED OCH HJÄLPER

För varje M som säljs går 1 krona till Unicef och Etiopiens barn. Amelia Adamo, Lena Tallberg och Håkan Elofsson har nu gjort tre resor till landet. M-kronan har blivit nästan fem miljoner. Först fick WWF 1,5 miljoner och därefter har Unicef fått 3 miljoner.

NEJ, DET ÄR INGA PACKÅSNOR – DET ÄR FLICKOR!

Det är tungt, långt och varmt.
Och det är bara flickor och kvinnor som bär.
Att bära är ovärdigt för en man.
Fem timmar om dagen ägnar flickor åt vatten.
Låt oss hjälpa till att lätta deras bördor.
Flera brunnar till Etiopiens kvinnor.

Här är vatten guld

30,8 miljoner människor har inte tillgång till rent vatten. 48 miljoner har inte toaletter.

Etiopien: 80 miljoner invånare. 40 procent lever på mindre än en dollar om dagen. Förväntad livslängd 56 år.

Sverige: 160 liter rent vatten per dygn och per person direkt ur kranen – och i toaletten. Du hittar alla resereportage på m-magasin.se

I Det är dammigt och torrt i södra Etiopien. Utanför bilfönstret ser vi kvinnorna och flickorna som kånkar på sina gula vattendunkar. De är barfota och deras trasiga kläder döljer knappt de magra kropparna. Inne i den bekväma Unicefbilen sitter vi och dricker buteljerat rent dricksvatten. Och plötsligt känns det för oss alltid så självklara vattnet som champagne.

Vi har åkt nästan hundra mil för att besöka avlägsna byar med olika stammar, somliga nomader, för att lära oss mer om villkoren i det här plågade men vackra landet. Vi, det är Unicefs Etiopien-representant Indrias Getachew som verkligen kan sitt land, Ingeborg

Ekblom, Unicefs informationschef i Sverige, Lena Tallberg från M, fotografen Håkan Elofsson och jag.

Och längs med den buckliga och enda vägen söderut, fylld av kor och gamla lastbilar som spyr ut svart rök, ser vi de otaliga vattenpatrullerna. Arméer av barn och kvinnor med packning på ryggar. Varför är vi just i Etiopien? Jo, för det är hit vår M-krona går. Till människor som har så lite. Jag tänker på att ett svenskt barn i genomsnitt har 600 leksaker och att ett av världens stora problem är för mycket mat och dryck. Smärtsam tanke. *vänd*

forts

Att det är just flickor som bär vatten, detta tunga arbete, är för att de betraktas som lastdjur i

Etiopien. Män bär inte. Att bära anses ovärdigt för en man. Flickbarn är dessutom billigare än åsnor. Många fattiga flickor går inte i skolan för att de behövs hemma, bland annat för att hämta just vatten. Etiopien har allmän skolplikt, men vem kontrollerar om flickor går i skolan?

Är det dessutom en skola utan skilda latriner (en för pojkar, en för flickor), får inte flickorna gå i skolan – om skolan inte ligger så nära att de kan gå hem för att göra sina behov.

På den etiopiska landsbygden (85 procent av befolkningen bor på landsbygden) har inte ens en tredjedel tillgång till latriner.

Och varför detta tjat om latriner? Jo, för att rädda liv. Unicef räknar med att 17 procent av alla barn som dör före fem års ålder gör det på grund av diarréer och bristande hygien.

Vägen till rent vatten är lång, så lång. På många ställen i landet finns tillgång till grundvatten, det är inte det som är problemet – problemet är att det saknas pengar för att borra och sätta upp en pump. Målet, som etiopiska staten satt, är att det ska finnas rent vatten inom 1 500 meter från hem på landsbygden och 500 meter i städer.

Samtidigt utbildar man hälsoarbetare som lär byinvånarna att bygga enkla toaletter, ett slags latriner, och att tvätta händerna. Det är inget som bara kommer så där, det är en fråga om uppfostran. Har du i hela ditt liv bott i en hydda tillsammans med de få djur du har, måste du också förstå varför du ska gå på toa och tvätta händerna och

varför djuren inte ska bo i samma rum som människorna.

Och om du inte sköter om latrinerna, eller rent av en vattentoa som kan finnas ibland, börjar de bokstavligen lukta skit och då går man inte dit utan fortsätter att förätta sina behov utomhus. Då är du tillbaka på ruta ett.

Vattenpumpen är också en samlingsplats, där tvättas kläder, pratas, skrattas det. Ett tillfälle för kvinnor att mötas, ett kvinnornas ”kafferaster”, fastän utan kaffe.

– En välsignelse, säger en ung kvinna (är för blyg för att säga sitt namn) till mig när hon står vid kranen med rinnande vatten.

– Förr tvättade vi kläderna i floden, men det blev inte lika rent. Innan pumpen kom hit tog det tre timmar för mig att gå och hämta vatten och tre timmar hem. Både jag och mina systrar bar så mycket vi orkade, men fick oftast hämta igen nästa dag.

– Den här pumpen ligger bara en timme från vårt hem. En befrielse!

Hon lägger ut sin familjs tvätt på akaciabusarna som fungerar som torkställning. Och de färgglada rena, men trasiga, kläderna lyser som glada klickar i dammet.

– Någon måste ju hämta vatten, säger Abebech Kach, 14 år, som går hit varje dag, träffar kompisar och fyller sina knallgula dunkar. Men jag hade hellre gått i skolan.

Till vår stora glädje ser vi inte bara flickarméerna med sina vattendunkar längs vår långa väg, utan också flera bormaskiner. Snart blir det fler som blir ”vatten-välsignade”. I

Team Unicef-Ethiopia: Lena Tallberg, Amelia Adamo (text) och Håkan Elofsson (foto)

SKÄNK VATTEN!

Unicef räknar med att det tar cirka fem timmar om dagen bara för att gå, hämta vatten och bära hem de åtråvärda dropparna. Timmar som kunnat användas till skola eller produktivt arbete. Därför är vatten ett av Unicefs viktigaste arbeten. Vill du bidra till mer vatten, kan du ge ett bidrag på plusgirokonto 90 20 01-7.

Vill du stödja ett särskilt vatten- och sanitetsprojekt, finns ett sådant i Kenya, läs mer om det under ”aktuella insamlingar” på unicef.se

MODERN RETORIK

Snacka Snyggt

- Så får du folk att gilla dig på tre minuter
- Konsten att säga besvärliga saker snyggt
- Nyckeln till framgångsrika presentationer

m.m.

...AND THE CROWD GOES WILD!

ELAINE BERGQVIST

NORSTEDTS

LÄS MER PÅ WWW.NORSTEDTS.SE